

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΡΙΓΚΗΤΙΣΣΕΣ

TOY PAUL ADAM

Η ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗ

(Συλεύχεια εκ του προηγούμενου)

Μιά μέρα τέλος, ο Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος, αφού εγγύμνωσε τη σύζυγό του Μαρία την

Αρμενία από τα επίσημα έμβλήματά της, την «διώξε κτηνωδώς από τ' ανάκτορα. Η δυστυχοιμένη αυτοκράτειρα, διέσχισε τότε την πόλη, έλεεινή και άξιοδάκρυτη, ενώ ο λαός την κτύπαζε γεμάτος απόγνωση και ντροπισμένους για την αυτοκράτειρά του.

Η Μαρία κατέφυγε σ' ένα μοναστήρι. Από καιρό άλλωστε είχε ικετεύσει τον Ταρσίσιο να τη χωρίσει από το σύζυγό της και να της επιτρέψει να γίνει μοναχή.

Ο Κωνσταντίνος, μόλις έμαθε ότι η σύζυγός του είχε κλειστεί σ' ένα μοναστήρι, παρουσιάστηκε στον πατριάρχη και του έπλεψε ότι, έφρονον ή αυτοκράτειρα τον είχε εγκαταλείψει μόνη της για να γίνει καλόγηρα, τίποτε δεν τον εμπόδιζε πια να δώσει το διαζύγιο.

Μά, επειδή ο πατριάρχης τού παρουσίασε και πάλι δυσκολίες, ο Πορφυρογέννητος, κυριευμένος από πραγματική λύσσα, υπέγραψε το διάταγμα διαζύγιό του οποίου απαγόρευε τη λητρεία των εικόνων και διάταξε τους δημίους να εννε έτοιμοι για να παραλάβουν, όσους δει συμμορφωνόντουσαν με τη διαταγή του αυτή.

Τότε, από φόβο μήπως το αίμα των πιστών χριστιανών τρέξει και πάλι έξ αιτίας της άγιας του έπιμονής, ο Ταρσίσιος υποχώρησε. Έπέτρεψε σ' έναν Ιερέα να κάνει μοναχή την Μαρία την Αρμενία, ή οποία ήταν ευχαριστήσιμη, γιατί εξασφάλισε τη ζωή της και την ησυχία της, ανταλλάσσοντας το στέμμα και τις άλλ' ιδιότητες του θρόνου με την ιερή γαλήνη ενός κελιού μοναστηριού.

Έτσι ο Κωνσταντίνος μπορούσε να παντρευτεί τη Θεοδότη. Ο Ταρσίσιος ωστόσο άρνήθηκε να εulογήσει τους γάμους του και τούς έκαε άντ' αυτόν, ο ήγούμενος ενός μοναστηριού, το όποιο είχε ιδρύσει ο Κωνσταντίνος.

Ο δεύτερος γάμος του αυτοκράτορος έγινε στην εκκλησία του Αγίου Μάμαντος με εξαιρετική μεγαλοπρέπεια, με την οποία προσπάθησαν να καλύψουν το σκάνδαλο.

Ο Ταρσίσιος άρχισε από τότε να κηρύσσει ότι ο αυτοκράτορας, χωρίζοντας τη γυναίκα του και κάνοντας δεύτερο γάμο, είχε διαπράξει ένα βαρύτερο αμάρτημα, μια πραγματική ιεροσυλία, κι' ότι δεν θα πέθαινε εν ειρήνη. Συγχρόνως ή βασιλομήτωρ Ειρήνη, για να εξασφαλίση από τη μανία του γιου της τούς κληρικούς που είχαν άρνηση να συμμετάσχουν στη στέμνη του, τού ανέλαβε υπό τη προστασία της. Κι' αυτό μοναχά τούς έσωσε.

Αποτέλεσμα όλης αυτής της ιστορίας ήταν να δημιουργηθή ένα τεράστιο σκάνδαλο σ' όλοκληρη την αυτοκρατορία. Πολλοί σύζυγοι, μισούμενοι τού παρθέσιμου τού Κωνσταντίνου, θέλησαν να χωρίσουν τις γυναίκες τους. Η αίτησις άκυρώσεως γάμου έφτανε κατά εκατοντάδες στις έπισκοπές της πρωτεύουσας και τών επαρχιών, τόσο πού οι κληρικοί δεν ήξεραν, πια πώς να περιορίσουν αυτό τ'ο κακό.

Ο λαός συγχρόνως, βλέποντας πώς τ'α δόγματα της εκκλησίας παραβιάζονταν για να ικανοποιηθούν τ'α καπρίτσια τών λογαρχών, άρχισε να δείχνη φανερά τη δυσάρεσκεία του.

Πολλοί Ιερείς, θοαρραλέοι και άσπητροί, δεν έδιστασαν τότε να γίνουν διεγερμένοι τών αισθημάτων της κοινής γνώμης, να κωτηριάζουν από τού άμβωνος τη στάση της εκκλησίας στο ζήτημα τών ε' επί' γίων, και να επικρίνουν, και τού ίδιου τον Ταρσίσιο, ο όποιος επέτρεψε στον αυτοκράτορα να ξαναπαντρευτεί. Έπικεφαλής μάλιστα της κινήσεως αυτής έτέθησαν οι ίδιοι οι συγγενείς της νέας αυτοκράτειρας Θεοδότης, οι όποιοι ήσαν Ιερωμένοι.

Ο αυτοκράτωρ έστειλε τότε και τούς παρακάλεσε να πάψουν να διαμαρτυράνται. Μά ή παρακλήσις του, όπως κι' ή απειλή που έπακολούθησαν, κατόπιν, δεν έφεραν κανένα αποτέλεσμα.

Απεναντίας μάλιστα, σ'ε λίγες μέρες, δυο σοφοί Ιερείς, ο Πλάτων και ο Θεόδωρος, ανέλαβαν την άρχηγία τού εξέγερ-

θέντος κλήρου και εν δυνάμει τών συναδέλφων τους, εκήρυξαν τον αυτοκρατορικό γάμο άκυρο και τον αυτοκράτορα και τη σύζυγό του άφωρισμένους.

Ο Κωνσταντίνος διάταξε τότε να τούς συλλάβουν. Μά μόνο τον Πλάτωνα συνέλαβαν, γιατί ο Θεόδωρος είχε καταφύγει εν τωμεταξύ στο μοναστήρι του.

Τότε ή Ειρήνη, ή οποία παρακολουθούσε με μεγάλη προσοχή όλες αυτές τις περιπέτειες, χωρίς ή ίδια ν' ανακατεύεται καθόλου, έκρινε πώς ήταν, πια ή κατάλληλη στιγμή να συμβουλευθή τον Κωνσταντίνου να κάνει τη μεγαλύτερη του αυτοουσία, ή οποία θα κατέστρεφε έντελώς τ'ο γόντρο του σ'ο λαό.

Έστειλε λοιπόν τ'ο Σταυράκι και τού συνέστησε να κάνει ένα επίσημο διάθημα τού Θεόδωρου, να τον έπισκεφθή τ'ο μοναστήρι, όπου είχε καταφύγει και να ζητήσει να συμφιλιωθή μαζί του. Ο αυτοκράτωρ άκουσε ευχαρίστως αυτή τη συμβουλή, αφού νύλαστα έβλεπε ότι με την άσπληρότητα δεν έκανε τίποτε άλλο, παρά να μεγαλώνη την έναντίον του κατακραυγή της κοινής γνώμης.

Έτσι, με μιά λαμπρή άκολουθία, ο Κωνσταντίνος ο Πορφυρογέννητος πήγε στο μοναστήρι τού Θεόδωρου. Μά τη στιγμή πού θέλησε να μπη μέσα, οι μοναχοί τ'ο έβαλαν στά πόδια, σβήνοντας όλα τ'α κεριά, όπως συνήθιζαν να κάνουν μπροστά στους άφωρισμένους. Έπειτα κλείστηκαν μέσα στά κελιά τους, χωρίς να τον χαρητήσουν, χωρίς καν να τού άπευθύνουν μιά λέξη.

Ο Κωνσταντίνος, μαινόμενος κυριολεκτικώς, ξαναγύρισε στο παλάτι. Από εκεί, έστειλε στο μοναστήρι ένα απόσπασμα στρατιωτών, τ'ο όποιο συνέλαβε τ'ο Θεόδωρο και τούς μοναχούς. Τους υπέβαλαν σ'ε βασανιστήρια και τούς έξώρισαν κατόπι, στη Θεσσαλονίκη.

Ο αντίπρόσωπος τού Πάπα, με τον όποιο ή Ειρήνη διατηρούσε λαμπρές σχέσεις, εξέθετασε τότε τ'ο λάθος τών άγίων αυτών άνθρώπων. Η κοινή γνώμη τούς έθαυμασε και σ'ε λίγο ή αιτήσις άκυρώσεως γάμων, ή ύποψες είχαν προκαλέσει όλη αυτή την άναστασία, άπεσούθησαν άπ' ουδέν πού τις είχαν υποβόλσει.

Όσι σο όλες αυτές ή δυσάρεστες περιπέτειες, δεν έμειωσαν και πολύ αυτή τη φορά τ'ο γόντρο τού αυτοκράτορος στο λαό του. Απεναντίας ο λαός είχε άρχισι τώρα ν' αποβλήμη με κάποια έμπιστοσύνη στον απόγονο τού δοξασιμένου Λέοντος Ισαύρου. Κι' αυτό, γιατί ο Πορφυρογέννητος είχε δώσει πια τέλος στις νεανικές του πρέξεις και προσπάθειες να κυβερνήσει με σιύειο.

Οι ύπηκοοί του μάλιστα περιμεναν πολλά πράγματα άπ' αυτόν. Η Ειρήνη, ή οποία, ξέστηνη καθώς ήταν, δεν άρχισι ν' άντιληφθή τη μεταβολή αυτή τών ασημάτων τού λαού, άρχισε ν' άπελιπίζεται. Εις έπιμετρο, ο Πλάτων και ο Θεόδωρος έγκατέλειψαν τ'ο σχίσμα τους και ήθ'ελυσαν ύποταγή στον πατριάρχη Ταρσίσιο, μεγαλώνοντας έτσι τ'ο γόντρο τού αυτοκράτορος. Συγχρόνως, ή Μαρία ή Αρμενία, την οποία ο λαός λάτρευε σαν άγία, τον συνεχάρη για τη σιύειο πού είχε δείξει στις κρίσιμες αυτές ήμέρες. Έτσι όλος ο κόσμος συγχωρούσε τον Κωνσταντίνο, εκτός από τη μητέρα του.

Και τ'ο γόντρο τού αυτοκράτορος μεγάλωσε ακόμα περισσότερο, όταν έγιναν γνωστές ή άνδραγαθίες του σ'ε μιά έκστρατεία, την οποία έπεχείρησε τότε κατά τών Αράβων. Όλοι πίστεψαν πια πώς ήταν κι' αυτές προικισμένοι με τις πολεμικές άρετές τών προγόνων του. Κι' όταν ο Κωνσταντίνος έστειλε στο βασίλειο τών Βουλγαρών Κάρδαμο, ο όποιος τού ζητούσε φόρο ύποταγής, ένα τσουβάλι γεμάτο κοπριά, ο ένθουσιασμός τού λαού γενικεύθηκε.

Έπειτ' άπ' αυτό, κηρύχτηκε ο πόλεμος.

(Ακολουθεί)

